

KOMMUNSTYRELSEN

Region Stockholm

Svar på remiss: Färdplan för den regionala stadskärnan Täby centrum-Arninge

Sammanfattning

Täby kommun anser att färdplanens förslag till insatser initierar samverkan i flera viktiga frågor, vilket är en förutsättning i det gemensamma regionala utvecklingsarbetet. Täby kommun vill särskilt poängtera att regional tillgänglighet genom goda kommunikationer mellan regionala stadskärnor, inom såväl väg- som spårsystemet, är grund för övrig utveckling. Målområdet om tillgängliga regionala stadskärnor bör därför prioriteras.

Täby kommun hade gärna sett att samtliga av Region Stockholms berörda nämnder stod bakom remissen och att det hade varit en fördel om arbetet med färdplaner hade kunnat förankras genom att inkluderas i dialogerna om RUFs. Täby kommun vill också poängtera att det är av stor betydelse att färdplanens genomförande genom politisk dialog även inkluderar länsstyrelsen och andra berörda statliga myndigheter, inte minst Trafikverket. Många utvecklingsfrågor förutsätter också samverkan med till exempel Storsthlm.

Täby kommun föreslår att färdplanen består av ett färre antal insatser som är specifika för Täby centrum-Arninge. Täby kommun ger förslag till dessa samt vilka aktörer som behöver delta i samverkan. Täby kommun föreslår i och med det att några insatser utgår från färdplanen och ger förslag på en ny insats. Den har fokus på ökad regional tillgänglighet genom utveckling av kollektivtrafiken och transportsystemet mellan Stockholm Nordost och Täby centrum-Arninge och omringliggande regionala stadskärnor.

Synpunkter

Övergripande synpunkter

Täby kommun anser att färdplanens förslag till insatser initierar samverkan i flera viktiga frågor, vilket är en förutsättning i det gemensamma regionala

utvecklingsarbetet. Nedan lämnar Täby kommun synpunkter på färdplanen och förslag till hur den kan utvecklas på en övergripande nivå.

Process

Täby kommun hade gärna sett att samtliga berörda regionala nämnder stod bakom remissen. Nu är Region Stockholms trafiknämnd, hälso- och sjukvårdsnämnd och kulturnämnd, liksom kärnkommunerna, i stället remissinstanser. Det bidrar till en otydlighet hur till exempel Region Stockholms trafikförvaltning ser på behovet av insatser för att förbättra tillgängligheten och hur hälso- och sjukvårdsförvaltningen arbetar strategiskt med utvecklingen av hälso- och sjukvården i de regionala stadskärnorna.

Täby kommun upplever också att det saknats en politisk förankring mellan regional och kommunal nivå om arbetet med färdplaner. I processen med att ta fram en ny regional utvecklingsplan, RUF 2060, har det genomförts kontinuerliga möten med kommundirektörer samt dialoger på politisk nivå. Täby kommun anser att utvecklingen av regionala stadskärnor berör hela regionen. Det hade därför varit en fördel om detta arbete hade kunnat inkluderas i dialogerna om RUF.

I färdplanen föreslås att genomförandet ska ske genom bilaterala politiska samtal mellan kommun- och regionpolitiker i respektive regional stadskärna. Täby kommun vill poängtera att det är av stor betydelse att samverkan även inkluderar länsstyrelsen och andra berörda statliga myndigheter, inte minst Trafikverket. Det är ett krav i lag (2010:630) om regionalt tillväxtansvar och bör genomsyra hela det regionala utvecklingsarbetet. Många utvecklingsfrågor förutsätter också samverkan med organisationer såsom Storsthlm, andra infrastrukturägare och akademi, vilket också kan tydliggöras.

Täby kommun föreslår också att färdplanen kompletteras med information om och när den ska aktualitetsprövas och revideras.

Tillgänglighet ett gemensamt och prioriterat intresse

Täby kommun vill poängtera att regional tillgänglighet genom goda kommunikationer mellan regionala stadskärnor, inom såväl väg- som spårsystemet, är grund för en funktionell och växande arbetsmarknadsregion. Ett tillgängligt transportsystem mellan de regionala stadskärnorna bidrar till tillväxt genom god kompetensförsörjning, ger ökad sysselsättning samt skapar förutsättningar för att avlasta transportsystemet till och från den centrala regionkärnan. Det ger dessutom de regionala stadskärnorna förbättrade

etableringsförutsättningar för att vidareutvecklas som noder för arbete, service och resor inom samt till och från omkringliggande kommuner. Täby kommun anser därför att målområdet om tillgängliga regionala stadskärnor bör prioriteras.

Täby centrum-Arninge fungerar som målpunkt för invånare, verksamma och besökare från såväl övriga delar av Täby kommun som omkringliggande kommuner, inte minst inom regionens nordöstra delar. Täby kommun verkar tillsammans med Danderyd, Norrtälje, Vallentuna, Vaxholm och Österåker inom det mellankommunala samarbetet Stockholm Nordost kring utvecklingen av den regionala stadskärnan och verkar tillsammans för förbättrad regional tillgänglighet genom ökad kapacitet och förbättrad framkomlighet i transportsystemet. Utvecklingen av Täby centrum-Arninge som regional stadskärna är därför ett intresse inte enbart för Täby kommun, utan även för de omkringliggande kommuner i Stockholm Nordost och för regionen som helhet. Det behöver genomsyra såväl insatser som avsnittet om genomförande.

Den regionala stadskärnans avgränsning

Täby kommun har vid flera tillfällen framfört synpunkter på hur den regionala stadskärnan redovisas i RUFSS plankarta, såväl i processen med färdplanen som i samband med samråd och granskning av förslag till RUFSS 2060. Täby kommun anser fortfarande att avgränsningen för de regionala stadskärnorna bör redovisas mer övergripande, såväl i RUFSS som i färdplanen. I Täby kommun bidrar större stadsutvecklingsprojekt i centrala Täby och planering och utbyggnad av fler verksamheter i Arninge-Ullna till utvecklingen av Täby centrum-Arninge. Intilliggande småhusområden kommer däremot inte att utvecklas som delar av den regionala stadskärnan och bör därför inte redovisas som en del av den. Dessa förutsättningar behöver hanteras i det fortsatta arbetet med färdplanen.

Synpunkter på förslag till färdriktningar och insatser

Färdriktningar

Täby kommun bedömer att de färdriktningar som presenteras för de fyra målområdena skulle kunna formuleras på samma sätt för samtliga regionala stadskärnor och att de specifika behoven för respektive stadskärna i stället synliggörs i insatserna.

Insatser

För att tydliggöra specifika insatser för Täby centrum-Arninge kan det finnas anledning att bryta ut de gemensamma insatserna till en egen del i färdplanen. Färdplanen skulle också kunna tydliggöra genomförandet av de gemensamma insatserna, det vill säga huruvida de ska genomföras parallellt och gemensamt för samtliga regionala stadskärnor, eller för olika stadskärnor vid olika tillfällen.

För att möjliggöra för flexibilitet i genomförandet av insatserna, såväl de gemensamma som de specifika för Täby centrum-Arninge, och kunna anpassa arbetet efter aktuella och relevanta behov, vore det bra om fokus ligger på det identifierade behovet och vilken övergripande fråga samverkan ska ske kring samt vilka aktörer som behöver delta. Täby kommun anser i det sammanhanget dessutom att specifika trafikslag, linjesträckor eller stadsutvecklingsprojekt inte bör omnämnas i färdplanen, dels då planering och utbyggnad kan förändras över tid, dels då det finns risk att en insats riktas fel om förutsättningar förändras.

Då insatserna är av regionalt intresse och förutsätter samverkan mellan flera aktörer, vore det fördelaktigt om insatserna tydliggör Region Stockholms roll och berörd förvaltning. Insatserna behöver dessutom synliggöra att flera andra kommuner än Täby kan behöva engageras, beroende på insats.

Täby kommun föreslår också att färdplanen för Täby centrum-Arninge omarbetas till att bestå av ett färre antal insatser. Täby kommun deltar gärna i samverkan och samarbeten.

Nedan lämnar Täby kommun synpunkter på förslagen till gemensamma insatser samt insatser som är specifika för Täby centrum-Arninge och ger förslag på hur vissa insatser kan utvecklas.

Insatser inom målområde Levande och attraktiva stadskärnor

Täby kommun föreslår att målområdet heter *Attraktiva, trygga och levande stadskärnor*.

Täby kommun anser att den gemensamma insatsen *Öka kännedomen om de regionala stadskärnornas betydelse för Stockholmsregionens utveckling* berör hela regionen, inte enbart aktörer som verkar för att utveckla de regionala stadskärnorna. Om syftet är att öka förståelsen för varför regionen behöver utvecklas med en flerkärnig rumslik struktur kan det finnas anledning att i stället arbeta med frågan inom ramen för genomförandet av RUFFS.

Insatsen för Täby centrum-Arninge, *Samverka kring en tryggare stadskärna*, är en fråga som är central för Täby kommun. Trygghetsarbetet pågår och berör dessutom hela kommunen, inte enbart områdena kring Täby centrum och Arninge-Ullna. För att kunna fortsätta utveckla centrala Täby och Arninge-Ullna till en attraktiv och trygg stadskärna behöver redan pågående samverkan inom etablerade forum och nätverk fortsätta, såväl internt inom kommunen som med externa aktörer. Arbetet kan även behöva utvecklas och anpassas vid behov. Region Stockholms trafikförvaltning, grannkommuner, polisen och större centrumägare är exempel på viktiga aktörer.

Insatser inom målområde Målpunkter för regional samhällsservice

För de gemensamma insatserna *Samverka för att stärka kulturen i de regionala stadskärnorna* och *Underlätta matchningen mellan lokalutbud och efterfrågan inom kulturen* önskar Täby kommun förtydligande kring vad som avses med kulturfrågor av regional relevans. Täby kommun saknar även andra aktörer som behöver ingå i samverkan om lokaler, till exempel föreningar och privata fastighetsägare.

Täby kommun föreslår att insatsen för Täby centrum-Arninge, *Samverka kring etablering av yrkesutbildning i Täby centrum-Arninge*, utgår från färdplanen. Behovet har varken diskuterats inom ramen för det mellankommunala samarbetet Kompetenscentrum Nordost, KCNO, eller inom Storsthlns samverkan om en gemensam gymnasiregion. Däremot finns det intresse av att etablera företag och verksamheter med koppling till akademi inom cirkulär ekonomi och miljöteknik i Arninge. Täby kommun planlägger för några av dessa verksamheter och även för etablering av ett nytt polishus i området. Utvecklingen kommer att bredda Arninge-Ullnas näringslivsprofil och komplettera det befintliga verksamhetsområdet. Däremot finns ingen plan i nuläget för att knyta yrkesutbildning specifikt kopplad till cirkulär ekonomi och miljöteknik i Arninge.

Täby kommun föreslår att insatsen för Täby centrum-Arninge, *Samverka kring vårdens långsiktiga behov av mark och lokaler*, utvecklas. Täby kommun instämmer i att det kommer finnas ett behov av att tillgodose behovet av samhällsservice i form av till exempel primärvård när en stadskärna växer och befolkningen ökar. Det kan dock finnas behov av primärvård även på andra platser än just i den regionala stadskärnan. I arbetet skulle det vara värdefullt om det finns geografiska principer som Region Stockholm utgår från i den långsiktiga planeringen av hälso- och sjukvården som underlag för kommande samverkan och planeringsprocesser. Region Stockholms hälso- och sjukvårdsförvaltning är

en viktig aktör och insatsen behöver synliggöra det. Täby kommun vill även lyfta att insatsen skulle kunna kompletteras med att även inkludera behovet av andra typer av regional samhällsservice, till exempel gymnasieskolor, där upptagningsområdet sträcker sig utanför kommungränserna och där flera aktörer behöver delta. KCNO och Storsthlm är då exempel på viktiga aktörer.

Insatser inom målområde Naturliga lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation

De gemensamma insatserna *Stärk de regionala stadskärnornas profiler, Verka för ett arbetsplats- och besöksintensivt näringsliv i de regionala stadskärnorna* samt *Stärk små och medelstora företags möjligheter till hållbar omställning genom finansiering och rådgivning* bedöms inte vara relevanta för Täby kommun. I Täby centrum-Arninge finns en mångfald av företag inom olika branscher. Dessa företag ska ges förutsättningar att kunna fortsätta bedriva sin verksamhet här. Kommunen verkar för att hela kommunen ska vara attraktiv att bedriva verksamhet inom och prioriterar planering som möjliggör för nya företag att etablera sig eller växa i kommunen, oavsett vilken typ av verksamhet det handlar om. Små och medelstora företag finns dessutom inom hela kommunens geografi. Täby kommun tycker det är bra att Almi som statlig aktör lyfts fram, men många fler organisationer inom näringslivs- och tillväxtfrågor som jobbar med att stärka små och medelstora företag behöver nämnas och engageras.

Insatser inom målområde Tillgängliga regionala stadskärnor som bidrar till hållbart resande

Täby kommun anser att den gemensamma insatsen *Ökad kunskap om resandets utveckling* är viktig och att kunskap bör delges berörda. Däremot förväntar sig Täby kommun att denna kunskap redan finns inom Trafikverket samt inom Region Stockholm och som underlag till exempelvis det regionala trafikförsörjningsprogrammet, Kollektivtrafikplan 2050, kommande ny regional utvecklingsplan RUF 2060 och i den pågående utredningen om framtidens spårutbyggnad. Täby kommun hade gärna sett att kunskap om resandets utveckling i stället synliggjordes genom insatser i färdplanen.

Den gemensamma insatsen *Samverkan mellan nationell, regional och kommunal nivå* är också viktig, men berör inte enbart utvecklingen av de regionala stadskärnorna. Täby kommun verkar inom etablerade forum och samarbeten, såväl enskilt som tillsammans med övriga kommuner inom Stockholm Nordost. Dessa befintliga forum kan behöva nyttjas ytterligare i samband med till exempel inriktningsplaneringen inför framtagande av länsplan

och nationell plan, med syfte att tillsammans identifiera brister och behov på ett trafikslagsövergripande sätt. Forumen kan även nyttjas ytterligare i tidiga planeringsskeden av projekt som syftar till att stärka eller utveckla kollektivtrafikens väg- och spårssystem mellan regionala stadskärnor. Insatsen kan med fördel utvecklas avseende hur Region Stockholm avser att driva samverkan, inte minst kopplat till rollen som upprättare för både länsplan och RUFs. Utöver Region Stockholms trafikförvaltning, Trafikverket och kommunerna behöver även ytterligare aktörer involveras, till exempel Storsthlm och länsstyrelsen.

Täby kommun föreslår att de tre föreslagna insatserna för Täby centrum-Arninge *Samplanera mellan stadsutveckling och kollektivtrafik i den regionala stadskärnan, Verka för stärkta kopplingar på tvären mellan Täby centrum-Arninge och Kista-Sollentuna-Häggvik* samt *Fortsätt verka för ökad tillgänglighet till Arlanda flygplats* ersätts av en insats med fokus på ökad regional tillgänglighet. Insatsen bör hantera utveckling av kollektivtrafiken och transportsystemet i sin helhet mellan Stockholm Nordost och Täby centrum-Arninge och andra regionala stadskärnor. Insatsen bör innebära att flera berörda aktörer tillsammans identifierar brister och behov på ett trafikslagsövergripande sätt. Insatsen kan då bidra till och underlätta efterföljande arbete med konkreta projekt. Exempel på ett sådana projekt är planläggning för verksamheter och fler arbetsplatser i Arninge-Ullna, där utvecklingen förutsätter ett framkomligt vägnät och god kollektivtrafikförsörjning, men där det idag finns brister i systemet. Samverkan inom insatsen kan dessutom fungera som plattform i samband med inriktningsplaneringen inför framtagande av länsplan och nationell plan, men även i Region Stockholms egna investeringsprocesser. Samverkan behöver ske mellan Trafikverket, Region Stockholms trafikförvaltning och kommunerna i Stockholm Nordost samt Sollentuna, Sigtuna och Solna. Samverkan bör även ske med Arlandaregionen i frågor som rör transporter till och från Arlanda. Utgångspunkt bör vara regionala styrande planer och pågående utredningar.